

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Samouprava Slovenije.

Opetovano smo že na tem mestu po-
udarili, da Slovenija nujno rabi samo-
upravo in da se morajo vse slovenske
stranke ne samo v tej stvari zediniti,
temveč tudi skupno delovati.

Po nedeljskih katastrofalnih povodnjih
je postala zahteva po samoupravi Slo-
venije zopet nad vse akutna in zato pri-
čakujemo, da bo našel naš apel v jav-
nosti odziv, ter da se bo pričela med na-
rodom akcija ne samo za vpostavitve
ljubljanske avtonomije, temveč tudi za
vpostavitve samouprave Slovenije.

Pri vseh elementarnih katastrofah je
potrebna hitra pomoč. Porušene mostove
je treba takoj zgraditi, pokvarjene ceste
takoj popraviti in ljudstvu dati takoj po-
moč, ne pa šele čez mesece in mesece,
ko so zapravili prizadeti zadnje denarje
za takse na važnih prošnjah in dokumen-
tih. Predvsem pa je treba tudi takoj ugo-
toviti vso škodo, ker le tako je mogoča
davčna pravičnost.

Hitra akcija pa je nemogoča, če se
vsaka stvar rešuje iz Beograda. Hitra po-
moč je mogoča le, če imajo pokrajine
samoupravo, zlasti pa one, ki so na meji.

Ampak ne samo zaradi reševalnih del
po elementarnih katastrofah je potrebna
samouprava pokrajin, temveč predvsem
zaradi del pred katastrofami. Regulacijo
je treba izvesti čim prej, ali pa bo
mo leto plačevali milijone, ker niso re-
gulacije izvršene. Ne gre, da ima Celje
vsako leto povodenj, ne gre, da imajo
drugi kraji vsako leto uničeno žetev, ker
uničeno bo naše gospodarstvo, če bomo
vedno zvonili po toči.

Treba popraviti naše ceste, treba re-
gulirati reke, treba utrditi zemljo na
nevarnih krajih, ker samo tako se ob-
varujemo pred vsakoletnimi katastro-
fami.

Treba pa tudi, da izpopolne Slovenija
svoje železniško omrežje, da ne bo vsled
vremenske katastrofe na enem mestu,
odrezana že skoraj od vsega sveta. In če
država nima denarja za take stvari, po-
tem mora pač biti dana prebivalstvu
možnost, da si samo pomaga in najame
potrebna posojila. To pa je mogoče le,
če je tu korporacija, ki sme v imenu pre-
bivalstva najemati posojila. Kaj je vse
storil bivši kranjski deželni odbor s po-
sojilom 10 milijonov kron in kaj vse bi
mogla storiti Slovenija z enakim po-
sojilom in če bi ta denar tudi Slovenija
sama upravljala.

Slovenija rabi svojo samoupravo, ali
pa mora iti njeno gospodarstvo katastro-
falno nazaj, ker brez samouprave je tudi
samopomoč prebivalstva nemogoča.

Če bi bila Slovenija še otrok, potem bi
bilo že še nekako upravičljivo, da bi
hotela osrednja vlada biti tista skrbna
mati, ki bi skrbelo za prav vse potrebe
Slovenije. Toda mi smo že davno videli,
da osrednja vlada ni tista skrbna mati
in niti ni več Slovenija tisto deťe, ki se
ne bi moglo samo pomagati.

Po ustavi gre Sloveniji samouprava,
državni interesi zahtevajo to samoupra-
vo, nesposobnosti vlade jo utemeljujejo
in potrebe slovenskega gospodarstva
kriče po njej — ni vendar treba samo-
upravo Slovenije šele zahtevati.

Toda zato jo je treba čim bolj odlo-
no zahtevati in čim vztrajnejše. Pred-
vsem pa složno, ker je samouprava stvar
vsega slovenskega naroda in zaenkrat
njegova prva zahteva. Zlasti pa po ne-
deljskih poplavih.

ANGLEŠKA RUDARSKA STAVKA.

London, 10. avgusta. Proti pričakova-
nju so angleški rudarji odklonili kom-
promisni predlog škofov.

Vedno težji položaj vlade Uzunovića.

STALIŠČE DR. NINČIČA OMAJANO.

Beograd, 11. avgusta. Položaj Uzun-
ovićeve vlade je vedno težji, in to tembolj,
ker so poplave in borba, ki se vodi med
radikali, v zadnjem času poslabšale si-
tuacijo. Zlasti se povdarjajo neuspehi v
zunanji politiki, ki dan za dnevom pri-
našajo udarec za udarcem tudi ministr-
skemu predsedniku samemu.

Neki ugledni radikal je izjavil, da smo
v zunanji politiki doživeli popoln polom.
Politika miroljubnosti se lahko tolerira
samo na papirju ne pa v praksi, ker je
tako stanje povsem naivno in ni dostoj-
no tako močne države, kakor je naša.
Mi smo v zadnjem času občutili mnogo
neprijaznosti, pa nas je začela zapuščati
tudi Francija, ki je bila dosedaj naša
najboljša prijateljica. Država z 12 mi-
lijoni ljudi nima danes nikjer iskrenega
prijatelja. Potrebno je, da se menja ose-
ba ministra zunanjih poslov. To čutijo že
v vladi sami, pa tudi predsednik vlade
misli na to. Uzunović napenja zadnje si-
le, da se premagajo težkoče notranje in
zunanje politike in je že steril v tem
pogledu primerne korake. Pogosti spre-

hodi dr. Ninčiča na Bled nikakor ne
bodo prinesli povoljnega rezultata, ker
so se tudi tam prepričali, da je treba z
metodami v zunanji politiki, ki jih je
uporabljal dosedaj dr. Ninčič, prenehati
in da je treba napeti take strune, kakor
jih napenjajo evropske velesile v zuna-
nji politiki. Mi imamo v radikalni stran-
ki dobrega namestnika za dr. Ninčiča in
se nadejamo, da se bo Uzunović vedel
znajti v tej težki situaciji in učvrstiti po-
ložaj vlade ter obenem dvigniti naš pre-
stiz v inozemstvu, ki pomeni več kakor
pa ena oseba. Uverjeni smo, da bo kma-
lu prišlo do obširne rekonstrukcije vlade
in da bodo prišli v vlado novi ljudje.
Kot najresnejši kandidat za ministra zu-
nanjih poslov se omenja dr. Perić, even-
tuelno tudi dr. Laza Marković. Dr. Vasa
Jovanović naj bi potem prevzel ministr-
stvo za pravosodje, a Krsta Miletić naj bi
zopet prevzel ministristvo za promet. Da
bi se dala radičevcem nekaka koncesija,
se resno premotriva vprašanje, ali naj
ostane dr. Nikić še nadalje v vladi.

Tudi včeraj ni bila izročena nota Bolgarski.

Beograd, 11. avgusta. Naš poslanik v
Sofiji Rakić je imel včeraj sestanek z
rumunskim in grškim poslanikom. V
ministrstvu zunanjih poslov se je priča-
kovalo, da bo nota izročena Bolgarski v
teku včerajšnjega dneva. Ker pa se to
ni zgodilo, se sodi, da bo izročena da-
nes.

Predsednik vlade Uzunović, vprašan
od novinarjev, kaj je z izročitvijo note,
je izjavil, da bo to vprašanje uredil mi-
nister zunanjih poslov in da bo tiskovni
urad prinesel o tem objavo.

VSI ZAVEZNIKI GLEDE BOLGARSKE EDINI.

Beograd, 11. avgusta. Kakor se dozna-
va, je včeraj posestil dr. Ninčiča pred nje-
govim odhodom na Bled francoski po-

slanik Grenard in se mudil pri njem
nad eno uro. Trdi se, da se je francoska
republika v stvari našega spora z Bol-
garsko tudi postavila na stran Velike
Britanije in poučeni krogi trde, da je
tudi ministrski predsednik Italije de-
loval v tem smislu in vplival na našo
vlado.

V stvari se vidi, da gre za obliko de-
marše, ker velevlasti ne žele, da se si-
tuacija na Balkanu poostri. V političnih
krogih se vsi ti dogodki mnogo kome-
tirajo, in to tembolj, ker se še vedno ne
ve, ali je bila napravljena demarša v
Sofiji ali ne. Splošno se misli, da je de-
marša pod pritiskom velesil odgodena in
da bo naš spor z Bolgarsko v najboljšem
slučaju predložen Ligi narodov.

KRALJ V KORIST POPLAVLJENCEV.

Zagreb, 11. avgusta. Včeraj ob 7. in
pol je dvorna pisarna z Bleda zahtevala
telefonsko zvezo z mestnim zagrebskim
županom arhitektom Heinzlom. Kralj se
je nad pol ure osebno razgovarjal z žu-
panom in zahteval od njega informacije
o stanju poplave v Zagrebu. Kralj se je
dal detajlno poučiti o škodi, ki jo trpi
mesto in meščanstvo in ali se bo posre-
čilo odvrti nevarnost prodiranja vode.

Župan Heinzl je razložil kralju, da je
prva nevarnost odvrnjena, zlasti vsled
aktivne pomoči zagrebske garnizije. A
nevarnost še ni povsem odstranjena. Iz-
javil je, da je ob tej priliki zopet po-
vdaril potrebo regulacije v celem gor-
njem toku, da bi se tako za vedno od-
vrnile povodnji, ki skoro vsako leto
ogrožajo Zagreb. Kralj je z živim intere-
som poslušal Heinzlovo razlaganje.

PRESTOLONASLEDNIK V SPLITU.

Split, 11. avgusta. Včeraj popoldne ob
1. in pol je prispel z dvornim vozom
kraljevič Peter. Na kolodvoru so priča-
kovali prestolonaslednika predstavniki
oblasti in mesta Splita ter dr. Račić, pre-
stolonaslednikov zdravnik, potem župani
okoljskih krajev z ljudstvom in s selja-
ško godbo. Ko se je pojavil prestolona-
slednik, mu je začel narod navdušeno
vzklikati. Kraljevič je narodu veselo
odzdravljaj in se nato odpeljal z dvor-
nim avtomobilom v letovišče Kaštel
Kambelovac.

REKONSTRUKCIJA VLADE ŠELE PO OBČINSKIH VOLITVAH.

Beograd, 11. avgusta. Ko se povrne
dr. Ninčič z Bleda, odpotuje predsednik
vlade Uzunović h kralju, da mu poroča.
Na povratku z Bleda in po določenem
načrtu naj bi se sestal s predsednikom
HSS Stjepanom Radićem zaradi dogovo-
ra o okrepljeni odnošajev med obema
strankama, ki sta v koaliciji. Rekonstruk-
cija vlade naj bi se izvršila šele po ob-
činskih volitvah.

DELO RDEČEGA KRIŽA.

Beograd, 11. avgusta. Včeraj je bila
seja komiteta ministrov za pomoč oško-
dovancem po poplavih. Na tej seji so
sodelovali delegati Rdečega križa. Skle-
njeno je bilo, da odide posebna delega-
cija na lice mesta in prouči škodo in na-
čin, kako bi se mogla zgraditi nova sta-
novanja. Dr. Leka je podal detajlno po-
ročilo o delu Rdečega križa, ki razpolaga
s 4 milijoni gotovega denarja in z
magazinom 150 vagonov hrane. Rdeči
križ je moral spočetka prehranjevati 12
tisoč oseb, a sedaj jih ima samo 7.500.

RUSKE MEJE ZAPRTE.

London, 11. avgusta. Po odredbi so-
vjetske vlade so zaprte vse ruske meje.
»Daily Telegraph« javlja, da je revoluc-
cija v Južni Rusiji samo lokalnega zna-
čaja. Poročila iz Bukarešte pravijo, da
se z bregov Dnjestra jasno čuje močno
grmenje topov.

Razkol med radikali.

BOBIĆ IZDAL NOV LIST.

Beograd, 11. avgusta. Sinoči je odpo-
toval v Knjaževac Aca Stanojević. Ka-
kor se doznava, Aca Stanojević vedno
naglašja, da ni zadovoljen s sklepom
glavnega odbora o izključitvi Miloša Bo-
bića. Bobićevi pristaši trde, da je Aca
Stanojević rekel, da bi bilo boljše, ako
bi bil izključen kdo drug, kakor pa, da
se cepi stranka z izključitvijo Miloša Bo-
bića. S tem je postalo otvoreno vpraša-
nje edinstva stranke.

Beograd, 11. avgusta. Včeraj je Miloš
Bobić izdal svoj novi list »Obrana Beo-
grada«. List ima na čelu Pašičevo sliko.
V uvodnem članku pravi Bobić, da poli-
cijsko navdahnjena klika Bože Maksimo-
vića ni izraz radikalne stranke. Glavni
rušilci radikalizma in sloge v radikalnih
vrstah so ravno vsi oni, ki so na listi
Bože Maksimovića. Mi apeliramo na Beo-
grad in na visoko zavest Beograđanov,
da ne bo glasoval za listo, ki se jo pri-
poroča s puškinimi kopiti, temveč da
pomore do zmage pravični stvari Paši-
čevih radikalov.

ZOPET PREGANJANJA V PRI- MORJU.

Trst, 11. avgusta. V zadnjem času se
opaža, da so Italijani začeli s sistemati-
čnim preganjanjem naših društev v Ju-
lijski pokrajini. Po razpustu Zveze slo-
venskih učiteljskih društev so bile raz-
puščene tudi vse njene podružnice in
omladinsko društvo v Dekanah z uteme-
ljitvijo, da so v njem včlanjeni sumljivi
elementi in da je njegovo delovanje
protiitalijansko. In še ne dovolj. Te dni
se je privalila gruča nepoznatih mladi-
čev v prostore omladinskega društva v
Sv. Ivanu, predmestju Trsta, in je ta
prostor dobesedno izropala.

PRORAČUN ZA KMETIJSKO MINIST- STVO SE ZVIŠA ZA 200 MILIJONOV.

Beograd, 11. avgusta. Včeraj je bil
zadnji rok za predložitev proračuna po-
edinih ministrstev ministru financij za
novo proračunsko leto 1927/28. Neka-
tera ministrstva še niso predložila svo-
jega proračuna. Po novem načrtu pra-
računa bo proračun ministrstva za kme-
tijstvo in vode povečan za 200 milio-
nov dinarjev. To zvišanje so povzročile
zahteve naroda zaradi poplav.

SEJA FRANCOSKE NARODNE SKUP- ŠČINE.

Pariz, 11. avgusta. Včeraj se je ob 9.
in pol sestala v Versaillesu narodna
skupščina.

Seji so prisostvovali vsi poslanci in
senatorji. Predsednik je sporočil, da je
na dnevnem redu predlog, da se v dr-
žavno ustavo sprejme nova odredba o
organizaciji in delovanju amortizacijske
blagajne, ker je bila ta odredba že spre-
jeta v senatu in zbornici. Predlog je bil
sprejet.

Ob 11. in pol je bila seja prekinjena in
se je nadaljevala ob 3. popoldne. Skup-
ščina je zavrnila amandmane komunistov
in je potem, ko je zaslišala poročilo komi-
sije, sprejela vladni predlog s 690
proti 172 glasovom.

LETOŠNJA ŽETEV DOBRA.

Beograd, 11. avgusta. Po poročilu mi-
nistrstva za kmetijstvo in vode je letoš-
nja žetev kvantitativno prav dobra, a
ako bo neprestano deževalo, bo zelo tr-
pela kvaliteta žita in zlasti koruza.

Dnevne vesti

Slika naših dni.

DELOŽIRANCI V LJUBLJANI.

V Ljubljani se kažejo posledice naše stanovanjske zakonodaje v najstarejših oblikah. Sodišča deložirajo stranke, ne da bi se brigale dalje za njihovo usodo. Tako je nastala na trgu pred cerkvijo sv. Petra že cela kolonija deložiranih rodbin.

Tajnik Delavske zbornice je to kolonijo obiskal in podaja o njej javnosti tele podatke:

V celoti je na trgu sedem deložiranih rodbin.

Deložiranci so pokrili svoje pohištvo zasilno s plaitami, deskami in drugimi pripomočki, ki pa jih niso mogli ubraniti ob vedno deževnem vremenu niti pred dežjem.

Po noči prihajajo v šatore celi roji podgan iz neurejenih kanalov ob strugi Ljubljanice.

Kuhajo deložiranci v štedilnikih na prostem.

Deložiranec J. P. je po poklicu delavec na progovni sekciji bivše Južne železnice. Iz predloženega plačilnega lista je razvidno, da služi po 3 do 5 Din na uro in da je znanal za odbitku bolniške blaginje, davka in drugih pristojbin njegov mesečni zaslužek 606 dinarjev. Pri tem ima vzdrževati ženo in dva otroka v starosti 1 in 1 in pol leta. Prej je stanoval v Bohoričevi ulici. Stanovanje mu je bilo odpovedano ker ga je zahtevala hišna gospodinja zase. Na stanovanje v novi hiši ne more misliti, ker bi moral dati tudi za najskromnejše stanovanje v novi hiši celo svojo mesečno plačo.

Deložiranec V. K. je zaposlen tudi kot delavec na železnici. Vzdržuje ženo in 19 mesecev starega otroka. Zasluži 700 Din. Predsedec starega otroka je stanoval v novi hiši no je bil deložiran je stanoval v novi hiši v Zeleni jami v sobi s souporabo kuhinje. Iz tega stanovanja pa je moral iti, ker so mu zvišali najemnino na 1400 kron, ki je s svojo plačo ni več zmogel.

Deložiranec I. C. je zaposlen v tovarni in zasluži na mesec po 700 Din. Otroci nima. Prej je stanoval z ženo pri bratu, pa mu je stanovanje odpovedal.

Deložiranec L. K. je čevljarški pomočnik. Iz stanovanja je moral iti, ker je bila hiša v kateri je prejel stanovanje prodana. Tudi on ima nedoletne otroke, žena pa mu je pred porodom.

Deložiranec A. V. je delavec na pokopališču. Zasluži na mesec 1000 Din. Ima več nedoletnih otrok v starosti od 2 meseca do 5 let. Iz prejšnjega stanovanja je moral iti, ker ni zmogel najemnine v novi hiši.

Deložiranec A. T. je poštni služitelj. Prej je stanoval kot podnajemnik v Bohoričevi ulici. Iz stanovanja je moral, ker je bilo najemniku stanovanje odpovedano.

Sedmi deložiranec, ki ima tudi večletansko rodbino z otroci ni podal nobenih podatkov z motivacijo, da se boji, da bi ga moglo spravi iz ob službo.

Ti podatki so podani javnosti z namenom, da se zgane in pomaga iskati rešitev in polti, da se spravi deložirane rodbine pod streho in da podpre iniciative, ki jih tozadevno od kompetentnih oblasti pričakujemo zlasti, ker gremo nasproti jeseni, ko ne bo mogče prebivati na prostem.

Ob enem pa naj bodo ti podatki za zakonodajne činitelje dokaz, da obstoja v vsej resnosti težak problem:

Kako pomagati rodbinam, ki zaslužio mesečno po 700 Din, ako se odpravi za nje stanovanjska zaščita in maksimiranje najemnin — a se pri tem na zvišanje plač niti ne misli?

Kralj na pogorišču. V Selu pri Bledu je treslo v noči od nedelje na ponedeljek v hišo posestnika Ivana Šmida, vsled česar je izbruhnil požar. Obstojala je nevarnost, da se ogenj razširi na vso vas. Takoj so bili na licu mesta gasilci. Ko je izvedel kralj, da gori, se je pripeljal v svojem avtomobilu takoj na pogorišče. Pozivljaj ljudje, da naj pomagajo gasiti ter odredil, da je prišla pomagati tudi četa njegove telesne straže. Obiljubil je pogorelecem materialno pomoč. Kralj je ostal na pogorišču, dokler ni bil požar, ki je uničil vse gospodarsko poslopje, pogasjen ter je vsaka nevarnost minila.

Tabor slovenskih vojakov na Brezjah. Na lepo uspelem taboru slovenskih vojakov na Brezjah so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Da se takoj udeležijo vse pravice, ki jih daje sedanji invalidski zakon. 2. Da se vojnim žrtvam izplačuje vse zaostale pokojnine in pripenja takoj redno izplačevati novi prejemki. 3. Da se otvorijo vsi potrebni invalidski zavodi, posebno hiralski, in da se niti deloma niti popolnoma ne ukinitjo potrebni zavodi kot je n. pr. delavnica za prototom vzgoja in učenje. 5. Da se otvorijo potrebni krediti za učenje, zdravljenje, ortopediranje in za vse druge pripomočke, ki jih določa invalidski zakon. Krediti za vojne žrtve se ne smejo skrajšati. 6. Popraviti se morajo takoj krivične redukcije invalidov, vdov in sirot. 7. Sedanji invalidski zakon naj se redigira v smislu prave zaščite vojnih žrtv, kakor se to vrši v drugih državah. 8. Vojne žrtve naj se oprote plačevanja zanje nesmiselnega davka ter davka na ročno delo.

»Uradni list« št. 72. z dne 9. avgusta t. l. priobčuje: Zakon o izpremembi čl. 89. finančnega zakona za proračunsko leto 1926-1927; zakon o izpremembi člena 234 zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uradnikih z dne 31. julija 1923; pravilnik o avtomobilnem prometu kraljevine SHS; izpremembe v pravilniku za opravljanje državne strokovnega izpita v resoru ministrstva za vere ter pravilnik o poštne avtomobilnem prometu kraljevine SHS.

Inspekcijsko potovanje prometnega ministra. Prometni minister dr. Vasa Jovanović podvzame te dni 15 dnevno inspekcijsko

potovanje po našem Primorju. Spremljal ga bo državni podtajnik Košutič. Inspicirala bosta vse naše luke.

Redukcija učiteljske. V ministrstvu pravne se proučava predlog o redukciji učiteljske. Predno se predloži ministrstvu v odobritev, ga bo pretresla še posebna ožja strokovna konferenca.

Za znanstvene kongrese. Prosvetno ministrstvo je odredilo kredit 100.000 Din za podeljevanje podpor delegatom, ki bi se udeleževali znanstvenih kongresov v inozemstvu.

Podpore za otroška zabavišča. Ministrstvo prosvete je odredilo kredit 10.000 Din za podpore otroškim zabaviščem za letošnje leto. Podpore se bodo podelile samo zabaviščem, ki so jih res potrebna.

V ministrstvu za šume in rude je podpisani nov ukaz o napredovanju, premestitvi in vpokojitvi večjega števila nižjih in višjih šumarskih uradnikov pri šumskih upravah v Bosni, Hercegovini in Slavoniji.

Kongresi zobozdravnikov in zobotehnikov. Prihodnji teden se prične v New Yorku mednarodni kongres zobotehnikov. Na kongresu bodo zastopani tudi naši zobotehniki. Kongres bo trajal do 20. avgusta, dne 21. avgusta pa se prične v Filadelfiji kongres zobozdravnikov, ki bo trajal do 28. avgusta.

Bačka brez pitne vode. Kakor zveni sicer paradokso, vendar pa je žal res, da je začelo primanjovati pitne vode v Bački, kjer so se še pred nedavnim razlivali ogromne mase vode. Radi velikega pritiska razlite vode, je onemogočen dotok vode v vodnjake, ki so tudi sicer prepolni blatne in nezdružene vode. Trajalo bo nekaj časa, da se ti vodnjaki očistijo. Ker je cela Bačka ena sama nepregledna ravan, je nemogoče dobivati pitno vodo iz gorskih vrelcev. Tako grozi prebivalstvu poleg pomanjkanja pitne vode tudi nevarnost, da uletegno izbruhniti kužne bolezni. Oblasti so na delu, da preprečijo nove katastrofe.

Razpisano mesto. Pri okrajnem sodišču v Mariboru se odda mesto višjega jetniškega paznika, odda se tudi vsako drugo mesto, ki bi se izpraznilo tekom razpisa. Za mesto višjega jetniškega paznika se zahtevajo pogoji za zvanjsko službo. Prošnje je vložiti do dne 20. avgusta t. l. pri predsedništvu okrožnega sodišča v Mariboru.

Izpremembe v imeniku zdravniške zbornice. Iz imenika zdravniške zbornice za Slovenijo so bili izbrisani: dr. Josip Stojce, zdravnik v Ljubljani ker je umrl, dr. Franc Šterba, zdravnik v Trebnjem, ker se je izselil ter dr. Amalija Šimec, zdravnica v Ljubljani, ker je premeščena v Zagreb.

Odvetniška vest. Odvetnik v Rogatcu dr. Janko Lešnik se je odpovedal izvrševanju odvetniške prakse.

Iz zdravniške službe. Dr. Drago Kotevar je imenovan za okrožnega zdravnika za Celje okolico.

V izdelovalnico filmov vojnega ministrstva v Pragi se pošlje na odredbo našega ministrstva vojske in mornarice kot gojenca artiljerijski podporočnik Božidar B. Lazarevič in inženjerski podporočnik Ivan I. Krstić.

Morskega psa. Štiri in pol metra dolgega so ujeli ribiči na Reki.

Radiofonija na avstrijskih vlakih. Da se Amerikanci ne dolgočasijo na potovanju, so napravili na ameriških vlakih kinematografske dvorane. V Nemčiji imajo že nad eno leto vlake z radiotelegrafskimi postajami. Sedaj bodo razveseljevali tudi v Avstriji potnike s koncerti, ki jih bodo poslušali ob radiotelegrafskih aparatih, katere bodo uvedli na avstrijskih železnica.

Nemci v Leningradu. Te dni je prispela v Leningrad druga delavska delegacija. Listi so priobčili ob tej priliki uvodnike, v katerih nemške delegate tople pozdravljajo. »Krasnaja Gazeta« piše: »Naše sedanje geslo je ustanovitev enotne delavske fronte proti kapitalizmu. Mi, od svoje strani storimo vse, da omogočimo delavstvu povsod boj proti kapitalizmu. To smo dokazali med drugim ob priliki stavke angleških rudarjev.

Pobijanje potepuštv v Leningradu. V Leningradu so pričeli v zadnjem času energično borbo proti potepuhom. Prve dni tega meseca je bilo obsojenih od posebnega sodišča nič manj kot 505 potepuhov. Kot poroča »Krasnaja Gazeta«, se rekrutirajo ti potepuhi večinoma iz delavskih in kmetijskih slojev, na ostale sloje odpade prav majhen odstotek. Potepuhi so povečini mladi ljudje v starosti 20 do 30 let ter so skoraj vsi udani pijaci. Na ulici se vedejo zelo predrzno, posebno nesramni so napram ženskam.

Tihotapstvo monopolnih izdelkov v Bosni in Hercegovini. Oblastni inšpektorat finančne kontrole v Sarajevu je objavil statistiko tihotapstva v svojem področju. Od 1. januarja do 30. junija t. l. so zaplenili finančarji 5165 kg »škije« (tobak, ki ga fabricirajo kmetje sami), 13.996 komadov cigaret, 3628 cigar, 115 strojev za rezanje tobaka ter več drugih predmetov, ki spadajo pod državni monopol. — Temu obsežnemu tihotapstvu je mnogo kriva država sama, ki plača seljakom tobak po tako nizkih cenah, da ga seljak lahko prodaja privatno 10 do 15 krat dražje, kot ga prodaja državi.

Krvav pretep v Düsseldorfu. Iz Düsseldorfa poročajo: Te dni je imel rdeči »Frontkämpferbunde« blagoslovljanje zastave. Ko je korakal sprevod mimo neke gostilne, v kateri se je nahajalo več članov »Schützenvereina«, ter je stopilo par od njih pred gostilo, da bi si ogledali sprevod, so udrli rdeči »Frontkämpferje« — kot trdi policija — brez vsakega povoda v lokal ter jeli mlati slepo po ljudeh. Ranjenih je bilo okrog 30 oseb, od katerih se jih več leči v bolnici, stanje dveh je brezupno. Policija je aretirala 16 »Frontkämpferjev«.

Pastor ustreljen na prižnici. Mestec Morgantown (država Kentuck v Ameriki) je doživelo te dni nenavadno senzacijo. Med božjo službo sta prijezdila pred mestno cerkev dva neznanca s puškami oborožena moža ter oddala skozi okno na reverenda Moosa, ki je

baš pridigoval, tucet streliv. Moos je obležal na mestu mrtel, neka žena, ki je sedela v prvi klopi, je bila smrtno, več drugih vernikov pa lahko poškodovanih. Po izvršenem dejanju sta neznanca v diru odjezdila v bližnje gorovje. Zasledujejo jih s policijskimi psi. Domneva se, da sta atentatorja dva tihotapca alkohola, ki sta se maščevala, ker je pozivljaj Moos svoje vernike neprestano k abstinenici. Po drugi verziji je bil ustreljen pastor špijon prohibicijskih oblasti, ki je bil poslan v mesto nalašč zato, da je špijiral za tihotapci alkohola.

Sreča in konec genjalnega pustolovca. Te dni je bil aretiran v Parizu Saša Slavicki, najoriginalnejši in najbolj velikopotezni pustolovec, kar jih pozna pariška kriminalna statistika. Iskali so ga po vsej Evropi že od leta 1923. Da ga tucati detektivov po vseh večjih mestih Evrope toliko časa niso mogli najti se je imel zahvaliti svoji izredni rafiniranosti. Ogoljufal je celo vrsto bank in finansijev za velike vsote. Najmanjša njegova goljufija reprezentira 500.000 frankov, največja 3 in pol milijone. Nobene goljufije pa ni izvršil osebno. Imel je cel štab tajnikov. Vsakega tajnika je vporabil samo za eno goljufijo, nakar mu je izplačeval lepo pokojnino. On sam je stanoval, medtem ko so delali zanj drugi, v luksurični vili v neposredni bližini Pariza v Marly-le-Roy-u. Končno mu je prišla ob priliki aretacije enega od njegovih komplicev policija vendarle na sled. — Pozno zvečer je zapel v njegovi vili električni zvonec. Ko je prišla sobarica odprati, je vdrl v vilo 5 detektivov, ki so ji zamašili, ne da bi črhnila usta, jo zaprli v bližnjo sobo ter udrli v salon, kjer je sedela prešerna družba pri polnih čašah šampanjca. »Roke kvišku«, so zaklicali detektivji, »kdo od vas je goljuf s čeki Slavicky?« Ker se ni nihče oglašil, so aretirali vso družbo ter jo odvedli v avtomobilih na policijo, kjer je Slavicky vse priznal. Skoda, ki jo je povzročil, cenai na 8.000.000 frankov.

Tragičen samomor. V Miami v Floridi se je te dni vrgla pevka baronica Sofija Antonovna Reuss Havret iz sedmega nadstropja nekega neboličnika ter ostala vsa razmesarjena na mestu mrtva. Malo nalo se je vrnil domov njen mož, ter se zaznavši strašno novico, tudi sam usmrtil z revolverskim strelom. Baronesa je bila hčerka znamenitega ruskega novinarja Antona Vasiljeva. Njen oče je umrl za časa revolucije, mater pa so ubili boljševiki. Tako je ostalo dekle prepuščeno samo sebi. Potikal se je po svetu, pela po šantanih in barih, dokler ni dobila kočno mesto v nekem malem angleškem gledališču. Tam se je seznanila s kapitanom baronom Rauss-Havretom, ki je bil izgubil v vojski nogo ter pobegnil na Angleško. Kapitan jo je poročil. Ker je imela izvanredno lep glas je žela v gledališču vedno največje uspehe tako, da je bila nazadnje angažirana pri večjem gledališču v Ameriki. Tu pa se je prehladila ter vsled tega izgubila glas. Radi tega je bila večer pred samomorom v gledališču izžvižgana. To jo je tako potrla, da je chupala ter si poiskala rešitev v smrti.

Boginja z »bubikopfom«. V Palestini izkopavajo neko biblijsko naselbino, ki je obstojala 1500 let pred Kristusom. Ob tej priliki so nedavno izkopali tudi glavo neke babilonske boginje, ki ima prav tak »bubikopf« kot naše moderne dame. Prenavla in ponavla se vse, tako tudi »bubikopfe«.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«. Ljubljana, Poljanski nasip štev. 10-4, pošlje vsakemu naročniku »Narodnega Dnevnika« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Ljubljana.

Profesor dr. Alojz Zalokar se je preselil v Maistrovo (Vojaško) ulico št. 6 (poleg trga Tabora nasproti vojašnice vojvode Mišića) in ordinira redno od 2. do 3. ure popoldne.

Sestanek »Društva Treznosti« v Ljubljani se vrši kot običajno v moškem učiteljskem (prilifje) v sredo dne 11. t. m. ob pol 19. uri. Dnevni red: Dosedanje in bodoče delo med počitnicami. Vabimo s tem vse člane ter vse one, ki se zanimajo za abstinentno gibanje, da se tega sestanka gotovo udeležijo.

Slovensko planinsko društvo popravlja s pomočjo velikodušnega dobrotnika svoja planinska zavetišča. Aljažev dom v Vratih je že gotov. Da si delo ogledamo in se nad vspehom vzradostimo, vrši se v soboto 14. avgusta zvečer v Aljaževem domu prijateljski sestanek Triglavu zvestih planincev. Odhod iz Ljubljane najbolje z dopoldanskim vlakom. V nedeljo 15. avgusta izlet v kraljestvo Triglava.

Planinski dan v Bohinju. Povodom kongresa Planinskega saveza se vrši dne 4. in 5. septembra celokupni planinski dan! Zbirališče v soboto 4. septembra v Hotelu Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, kjer se bodo razkazale nove naprave Slovenskega planinskega društva in se bo vršil tudi radio-konzert. Iz hotela Zlatoroga se bodo angažirale pod vodstvom SPD za izvežbane planince ture na Triglav (s sestopom v Aljažev dom), oziroma k Triglavskemu jezerom in na Kanjavec, splošno pa izleti k slapu Savice in po divni okolici Bohinjskega jezera ter vožnje po jezeru. SPD bo skušalo doseči za svoje člane polovično vožnjo po železnici. Podrobnosti se bodo še objavile.

DOPIS.

Zidani most. Pri nas smo doživeli v nedeljo zvečer prav razburljivo noč. Pri razhodu večernih vlakov smo čitali na postajni zamudni tabli le označbe velikih zamud, v krajšem času so se pa izvedle razne novice, kakor n. pr.: pri Lazah je skočil vlak iz tira in so ga morali nazaj zavleči v Ljubljano in odpremiti preko Karlovca proti vzhodu. Med Zidanim mostom in Hrastnikom je zasul progo plaz in ni bilo mogče odpremiti drugega potniškega vlaka. Pri Rimskih Toplicah je odnesla voda novi savski most za pešce. V Laškem je bilo kopališče in cela desna

stran trga dva metra pod vodo, ker je zrasla voda v šestih urah za 3 in pol metra. Med Storam in St. Jurjem je izpodjedla Voglajna nad 70 m proge, tako, da so imeli naši vlaki proti severu 7, proti Zagrebu 6, proti Ljubljani pa 8 ure zamude.

POPLAVE.

Situacija večerajšnjega dne.

Donava, Sava, Drava in njihovi pritoki v Sloveniji in na Hrvaškem naraščajo. Bati se je novih katastrof.

V severnem delu je narasla Drava za 3.30 nad normalom, dočim je znanalo njeno najvišje stanje za časa zadnjih povodnj samo 2.75. V soboto je poplavila vso cesto Dravograd-Maribor, česar ljudje še ne pomnijo.

Mislinja je poplavila od Dravograda dalje vsa polja v širini par sto metrov. Povzročila je veliko škodo. Še mnogo huje je besnela Pesnica. Tudi Dravinja je prestopila bregove.

Na večih krajih je odnesla voda požeto žito, za transport pripravljene les, lesene mostiče, brvi itd. Pri Ormožu je bila poplava posebno katastrofalna. Okrog polnoči je odnesla Drava tri mlina, Jeremičevega, Selo-vega in Zdravčevega. Jeremičev mlinar je našel pri tem smrt. Prebudil se je šele, ko je plaval z mlinom vred po Dravi, kmalu nato je izgubil v divjih valovih. Ker so zadeli mlina ob most, so ga tako poškodovali, da se je bati, da se bo porušil. Skoda, ki jo je povzročila voda pri Ormožu, cenijo na okrog 1.000.000 dinarjev.

Pri Zagrebu je narasla Sava na 3.67 nad normalom ter še neprestano narašča. Oblasti, tako vojaške, kot civilne so podvezle večeraj zjutraj vse potrebne mere. Ob obali Save je razvrščenih več čet vojašiva, ki utrjujejo nasipe. Z ozirom na naraščanje rek v Sloveniji se namreč računa z eventualiteto novega katastrofalnega vala.

Vsled večerajšnjega lepega dne so pričele vode zopet padati.

Na vseh progah je promet zopet vzpostavljen, seveda pa imajo vlaki še vedno znatne zamude.

KAKO JE VPLIVALO NEURJE NA ZVERI V ZAGREBSKEM ZOOLOŠKEM VRTU?

Ko se je stemnilo v nedeljo popoldne v Zagrebu nebo in je nastal silen vihar, so pričele zveri v zoološkem vrtu v Maksimiru divje zavijati, tuliti in rjoveti. Njihovi glasovi so se mešali s šumom frlitanja ptic.

Kmalu nato se je vtila silna ploha. Vihar je zlomil oziroma zruval več dreves.

Nastala je poplava.

Zveri se je polasčal vedno večji strah.

Nameščenci zoološkega vrta so hodili od kletke do kletke, gazeči vodo do trebuha. Mladi mrjasec so že plaval v vodi. Uslužbenci so jih prenesli na varno v kletko severnih medvedov. Medvedi so se umaknili v kole ter so pustili mrjasec pri miru.

Opice so se strnile v gruce ter gledale, objemajoče druga drugo, preplašeno na okrog.

Volkovi in lisice so zlezli na skale ter gledali mirno prede.

Tudi ptice so bile mirne, videlo pa se jim je, da so bile vse preplašene.

V splošnem je bila vsa zverjad tako krotka, da se ni niti zganila, če jo je človek prijel.

Nekaterih uslužbencev se je lotil, ko so to videli, takisto velik strah. Najpogumnejši med njimi je bil kot poročajo »Novosti«, Slovenec Globočnik (ki je bil uslužben svoječasno v zverinjaki v Nemčiji in Belgiji), ki je prenašal svoje tovariše drugega za drugim na ramenih do bližnje gostilne, odkoder jih je vozil s čolnom dalje. Vračal se je sam, gazeči vodo do trebuha. V zoološkem vrtu je ostal nato vso noč ter nadzoroval zverjad.

Zverine so bile ponoči vobče mirne, samo risa je razburjalo šumenje valov in v hudournik naraslega potoka Blizneca.

Sport.

Prva ženska preplavalca Kanal. Včeraj smo na kratko poročali o senzacionalnem uspehu amerikske plavalke miss Gertrud Ederle, ki je v fenomenalnem rekordnem času 14 ur 39 min. preplaval Kanal, dočim je pet moških plavalcev, ki so dosedaj ta uspeh dosegli, rabilo sledeče čase: Webb 1. 1875. je rabil 21 ur 45 min., Burgess 1. 1911. 22 ur 35 min., Sullivan 1. 1921. 27 ur 23 min., Tiraboschi 1. 1913. 16 ur 23 min. in Toth leta 1923. 15 ur 54 min. — O podrobnostih tega uspeha poročajo še, da je v času, ko se je Ederle približala angleški obali, močno deževalo in je bilo morje zelo razburkano, tako da so mornarji v Dovru dvomili, da bo dosegla obalo. Da bi poti ne zgrešila, so ljudje navzdol obali pri Kingsdownu zažgali močno kresove. Ob triletu na 10. uro zvečer je Ederle dosegla obal in bila od tisočglave množice živahno akklamirana. — Ederlova je že lansko leto poskušala preplavati Kanal in je v pobudo vzela seboj na parniku godbo; toda godci so dobili vsi morskoro bolezen ter niso mogli igrati; Ederlova pa je morala svojo namero opustiti, ali vsled pomanjkanja godbe ali vsled utrujenosti, se ne ve. Ederlova sama je zvalila krivdo na svojega trenerja Jabez Wolffe; letos pa jo je spremljal Burgess, ki je že sam preplaval Kanal in velja za najboljšega poznavalca kanalskih tokov.

Dempsey proti Tunneyu. Sedaj, ko je senzacionalni boksmatch zasiguran, so začeli sportniki premotivirati vprašanje, kdo da bo zmagal in koliko rund bo trajal match. Gotovo je, da sta oba bokserja popolnoma iztrena in v bojeta v najboljši formi stopila v ring. Dempsey in Tunney živita zelo zmerno ter se ne vdeta ekcesom in baccho et venere, kakor je to delal Battling Siki. Lansko leto se je Dempsey oženil s filmsko igralko Estelle Taylor in si ustvaril soliden meščanski dom. Resnejšega boja sicer ni izvojeval že več let, vendar pa ni izgubil njegov udarec ničesar na silnem efektu. Sedaj nastane vprašanje: je-li razpolaga Tunney s takim knock-out udarcem, ki bo zadostoval za takega bokserja, kakor je Dempsey? O tem moramo skoraj dvomiti. Dempsey je rabil manj ko 4 runde, da je porazil Carpenterja, ko je bil ta na višku svoje slave. Tri leta kasneje, ko je bil Carpenter samo še senca onega iz l. 1921., je vzdržal Tunneyu nasproti 14 rund. Nasproti temu pa se je Gibbons leta 1923. boril z Dempseyem 15 rund, podlegel pa je dve leti kasneje proti Tunneyu v 12 rundah. Iz tega si torej ne moremo napraviti jasne slike o šansah obeh borcev. Tunney sicer prizna strahovito moč Dempseyevega udarca, je pa prepričan, da se bo takemu udarcu izognil in mu sam prizadejal izdatne sunke.

Moč dolarja. Slavna tenis-igralka Suzana Lenglen je sklenila pogodbo z ameriškim managerjem Style, v kateri se zavezuje za štirinamesečno turnejo v Ameriki. Za to dobi 100.000 dolarjev. S tem bo Lenglenova postala profesionalna ter bo v bodoče nastopala samo proti poklicnim igralkam. Odpovala bo 22. decembra 1926.

Kaj se lahko zgodi, če se ne razume tujega jezika. Nemčija je za svetovna kolesarska mošterstva v Milanu prijavila udeležence samo za dirke na kratke proge, za cesne vožnje amaterjev in za vožnje na dolge proge, dočim je v formularju za prijave poklicnih vozačev vpisala v določeno rubriko »Niemand« (nihče). Kako so se začudili nemški vozači pri svojem prihodu v Milan, ko so opazili italijansko reklamo z nemškim poklicnim vozačem po imenu »Niemand«. Na neštetihi plakatih se je blestelo v rubriki poklicnih vozačev: Niemand, Nemčija. Vsa ta zmešnjava spominja na pokojnega Odiseja v svoji prigodi z oslepljenim Polifemom.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.
torek, 10. avgusta 1926.

Vrednote: Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 193, bl. 195, zaklj. 195. — **Blago:** Pšenica nova, za avgust, 100 nakl. post., 2 vag., den. 265, bl. 265, zaklj. 265.

Zagreb, dne 10. avgusta. Devize: New-york ček 56.464—56.767, London izplačilo 275.05—276.25, ček 275.037—276.237, Pariz izplačilo 161—163, Praga izplačilo 167.38—168.38, ček isto, Milan izplačilo 189.65 do 190.85, Berlin izplačilo 1349.5—1353.5, ček isto, Dunaj izplačilo 799.25—803.25, ček

Curih, 10. avgusta. Beograd 9.115, New-york 517.125, London 25.1475, Pariz 14.80, Milan 17.35, Berlin 123.075, Dunaj 73.15, Praga 15.325, Bukarešta 2.385, Sofija 3.75, Budapešta 0.007235.

× **Dobave.** Ekonomsko odeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. avgusta t. l. ponudbe za dobavo borovih plokov in desk ter za dobavo lesnih podložnih plošč; do 20. avgusta t. l. pa za dobavo vrvice za zastorje, riževih metel, nalučnikov, držajev za krampe in lopate ter usnja. — Pogoji so na vpogled pri imenovanem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure. — Direkcija državnih železnic v Velenju sprejema do 14. avgusta t. l. ponudbe za dobavo enega vagona apna. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 21. avgusta t. l. ponudbe za dobavo cevi iz medi. — Dne 30. avgusta t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave prepleškanja mosta čez Ljubljanico pri Preserjih. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

WATERLOO.

Malokdo bi znal točno odgovoriti na vprašanje, zakaj je izgubil Napoleon bitko pri Waterloo-u. Nedavno pa je izšla knjiga dr. Cabanesa z naslovom: »Napoleon kot bolnik«, iz katere dobimo odgovor na to vprašanje. Veliki vojskovodja ni bil za časa te bitke na vrhuncu svojih duševnih sil, ker je ravno v tem času strahovito trpel na hemoroidih. Bolečine so bile tako strašne, da se je jedva vspel v sedlo, a da bi vspodbodel

konja ter vodil bitko, na to ni bilo niti misliti.

Dne 18. junija 1815 se je Napoleon razgovarjal v vasi Caillon na bojišču Waterloo s kmeti. Ti so pozneje pripovedovali, kako čudno je hodil, da je imel noge razkrcene, oči pa so bile polne solz, ki so razodevale hude telesne muke. Kmetje niso niti slutili, da je bila odvšna tedaj usoda Francije ne od Napoleonovih možganov, temveč od njegovih hemoroidov. Vsa bojna sposobnost in izkušnost slavnega vojskovodje je morala končno kapitulirati pred hemeroidi. Hemeroidi niso tedaj odločili usode samo Francije, temveč usode celega sveta.

Arabske številke niso arabske, temveč indijske? Upravnik zvezdarne v Bologni Guido Horn d' Arturo je objavil nedavno v neki italijanski brošuri zanimiv članek. Trdi namreč, da številke, katerih se poslužujemo, niso arabske, kakor se je to do sedaj splošno mislilo, temveč, da so indijskega izvora. Arabci so jih le prenesli v dvanajstem stoletju iz Indije v Evropo. Naše številke so samo poenostavljene znaki, katere so rabili indijski zvezdoslovci za označevanje solca, meseca, planetov in druge nebesne pojave.

Gospa Justitia. Pred porotnim sodiščem v Ambergu (Nemčija) se je zagovarjal leta 1915 dninar Michael Wagner radi uboja. Državni pravnik ga je obtožil, da je ubil v prepričanju svojega tovariša Reima, modri gospodje porotniki so ga spoznali krivim in kadilo so ga zašili na 12 let ječe. Ko je odsedel moč 3 leta svoje kazni, je umrl. Ves čas je zatrjeval, da je nedolžen, toda zaman. Nedavno pa je prišlo na dan, da so zaklali Reima vaški župan Dess in delavca Jakob in Nikolaj Triller. Te dni je sedela troperska detelja pred poroto. Lopovi, ki so pustili sedeti Reima 3 leta po nedolžnem v ječi, so bili obsojeni na 1 do 4 leta zapore (ne ječe). Nekateri nemški listi se temu čudijo, mi pa nič.

Premoženje zadnjega carja. Sovjetska vlada se zopet trudi da bi prišla v posest zapuščine zadnjega ruskega carja. Nikolaj II. je bil eden od najbogatejših vladarjev na svetu. Vso svojo gotovino v vrednosti nad 800 milijonov zlatih mark je naložil leta 1914 na Angleskem. Tekom svetovne vojne je ruski car približno polovico te vsote zopet dvignil, tudi po revoluciji si je dal returnirati opetovano večje vsote, ki jih je rabil najbrže zato, da bi bil osvobodil svojo rodbino. Sedanja vrednost depoja znaša pa kljub temu baje še vedno okoli 320 milijonov zlatih mark. Za to premoženje se bore carica mati Marija Feo-

dorovna, kakor tudi vsi veliki knezi in velike kneginje in seveda tudi — sovjetska vlada. Po angleških zakonih pa bi prišla v posest edinole Nikolajeva sestra Olga Ksenija. Baje nameravajo oblasti postaviti za razsodnika v tej sporni zadevi — italijanskega kralja.

PAJEK IN NAHOD.

Romunska pripovedka.

Srečala sta se pajek in nahod. »Kam?« je vprašal pajek. »V mesto,« je odgovoril nahod. »In ti?« je vprašal pajka. »Na deželo!« odvrne pajek in pripomi: »V mestu sem doživel prav slabe izkušnje in to z najfinjšimi ljudmi. Komaj sem se kje nastanil, je že prišla deklica z dolgo palico in me pregnala. Bežal sem v najtemnejše kote, — nič ni pomagalo. Takoj je bilo hudobno bitje zopet za me, mi s svojo palico uničilo mojo lepo mrežo in moral sem naprej. Na vasi pa, v kmečkem hlevu se dobro počutim. Mirno predem svojo mrežo, kjer hočem — nihče se ne briga zame. Lahko ostanem kolikor dolgo hočem in vsem je to vseeno. Muh imam mnogo poleti in pozimi, v suši in dežju. Torej sem zapustil zato prekleto mestne ljudi in grem v vas, tam se imam bolje.«

»Meni se godi ravno obratno,« pravi nahod.

»Če se naselim pri kmetu, me grobo smrknje v roko in vrže ob tla. Potem me pa še pohodi. V mestu me sicer tudi izženejo ven, toda meščan ima mehek prtič, v katerega me lepo zavije. Nazadnje pa me spravi v svoj žep. Zato sem raje v mestu.«

»Ti ljudje so pravi čudaki,« izdihne pajek. »Res je,« odvrne tudi nahod, tudi z vzdihom. Želim ti vse najbolje!« pravi pajek in se poslovijo. »Jaz tudi tebi!« odvrne nahod. Oba se poslovita in se ločita vsak po svoji poti: nahod v mesto, pajek pa na deželo.

Za kratek čas.

Prompten odgovor.

Francoski poslanik na španskem dvoru, Bassompierre, je sporočil svojemu kralju Henrik IV., da je srečno prispel v Madrid. Med ostalim mu je rekel: »Jahal sem na najmanjši muli na svetu.« »Tako,« mu je odvrnil kralj, »pač kresno je moralo biti videti največjega osla na najmanjši muli.« »Da, jaz sem bil zastopnik Vašega Veličanstva,« mu je promptno odgovoril Bassompierre.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Mowgli je bil skušal doseči, da bi ga poslušala, s tem da je vlekel Bagheero za dlako na plečih in ga močno suval. Ko sta se mu odzvala in ga poslušala, je zavpil na vse grlo: »In tako bom imel svoj lasten rod in ga bom ves dan vodil po vejah.«

»Kakšna nova bedarija pa je to, mali sanjač vseh sanjačev?« je dejal Bagheera.

»Resnica, in bom metal veje pa smeti v starega Balooja,« je nadaljeval Mowgli. »Obljubili so mi, ej!«

»Uhoof!« Baloo je pahnul z veliko šapo Mowglija Bagheeri raz vratu in ko mu je deček ležal med velikima sprednjima šapama, je videl, da je bil medved razsrjen.

»Mowgli,« je dejal Baloo, »govoril si z Banderlogom — opičjim ljudstvom.«

Mowgli se je ozrl na Bagheero da bi videl, je-li panter tudi jezen, in oči Bagheere so bile trde kot ledvični kamen.

»Pri opičjem ljudstvu si bil — pri sivih opicah — pri ljudstvu brez postave — ki je vse. Strašna sramota!«

»Ko me je Baloo udaril po glavi,« je odvrnil Mowgli, ki mu je še vedno ležal na hrbtu, »sem šel proč in sive opice so prišle z drevja in me pomilovale. Nihče drugi se ni zmešnil zame,« in malo je ponosljaj.

»Pomilovanje opičjega ljudstva!« je zasršel Baloo.

»To je toliko vredno, kakor če bi rekel, da gorska

voda mirno teče, da poletno solnce hladi! In potem, človeški mladič?«

»In potem — no, in potem so mi dale orehov in drugih dobrih reči, in — nesle so me v rokah na vrh drevja, mi pravile, da sem jim brat po krvi, samo da nimam repa in da bom neki dan njih voditelj.«

»Saj nimajo voditelja,« je dejal Bagheera. »Lažejo. Vedno so lagale.«

»Jako prijazne so in so me povabile, naj še pridem. Zakaj me nista nikdar peljala k opičjemu ljudstvu? Na nogah stoji kot jaz. Ne bijejo me s trdnimi šapami. Ves dan se igrajo. Pustite me, da vstanem! Hudobni Baloo, naj vstanem! Igrat se hočem iti z njimi.«

»Poslušaj, človeški mladič,« je dejal medved in glas mu je bučal kakor grom v vroči noči. »Učil sem te vseh džungelskih postav za vsa džungelska ljudstva — razen za opičje ljudstvo, ki živi na drevju. Ono nima postave. Izvržek so. Nimajo lastnega govora, temveč rabijo ukradene besede, ki jih slučajno slišijo, ko prisluškujejo, zijajo in čakajo gori v vejah. Njihove šege niso naše šege. Brez voditeljev so. Spomina nimajo nobenega. Bahajo se, čeblijo in se delajo, kakor da so veliko ljudstvo, ki bo v džungli naredilo velike reči, toda en oreh, ki pade z drevesa, jim zasuce misli v krotot in vse je pozabljeno. Mi drugi džungle nimamo nobenega posla z njimi. Ne pijemo, kjer so pile opice, ne hodimo, kjer hodijo opice; ne lovimo, kjer love one; ne umrjemo, kjer umrjejo one. Ali si me do danes kdaj slišal govoriti o Banderlogu?«

»Nisem,« je odvrnil Mowgli šepetaje, kajti sedaj, ko je bil Baloo končal je bilo v gozdu vse tiho.

»Džungelsko ljudstvo jih je izbrisalo iz glave, niti ne govore o njih. Jako mnogo jih je, umazane so, hudobne, brez sramu, in njihova želja je, če sploh imajo kako gotovo željo, da bi jih džungelsko ljudstvo pogledalo. Ali mi se ne zmenimo zanje, niti kadar nam mečejo orehe in nesnago na glavo.«

Komaj je bil izpregovoril, se je skozi veje vsula ploha orehov in vejic, in visoko v zraku med drobnim vejevjem so slišali kašljanje, tulenje in srdito rožtanje.

»Džungelskemu ljudstvu je prepovedano,« je dejal Baloo, »občevati z opičjim ljudstvom. Zapomni si!«

»Prepovedano,« je rekel Bagheera, »vseeno pa mislim, da bi te bil Baloo moral posvariti glede njih.«

»Jaz — jaz? Kako sem mogel misliti, da se bo igral s tako umazanijo? Opičje ljudstvo! Pej!«

Nova ploha se jim je vsula po glavah in panter in medved sta odhitela proč ter vzela Mowglija seboj. Gola resnica je bilo vse, kar je bil Baloo rekel o opicah. Spadale so v vrhove dreves in ker se zveri redkokdaj ozirajo kvišku, ni bilo prilike, da bi prišle opice in džungelsko ljudstvo drug drugemu čez pot. Ampak kadarkoli so našle bolnega volka ali ranjenega tigra ali medveda, so ga mučile in so metale palice in orehe na vsako žival za zabavo in v nadi, da bi obrnile pozornost nase. Nato so tulile in vresčale brezsmiselne pesmi, vabile džungelsko ljudstvo, naj spleza na njihovo drevje in se bojujejo z njimi, ali pa so se spopadle med seboj v divjem boju za prazen nič ter pustile mrtve opice, da jih je džungelsko ljudstvo lahko videlo.

Najboljše, najcenejša
kolesa in šivalni stroj:
so edino

Petelinčevi
znamke
Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.
za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinjši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 10, II. nadstropje.

Krasne dekoracijske
patent-divane
v plišu

vam nudi izredno poceni

Rudolf Sever,
Ljubljana, Gosposvetska 6.

Vabim na ogled!

DRVA - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Motorno kolo

2½ konjskih sil. Fa. NSU
z brezičnim stanju. Cena
6000 Din. Izve se v
upravi »Nar. Dnevnik« v
Ljubljani.

Naročajte

„Narod. Dnevnik“.

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 15.

TELEFON ŠTEV. 332.

TELEFON ŠTEV. 332

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.—.

Stekleno

strebno opako imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. v Ljubljani.

Na dobro

domačo hrano se sprejmejo abonenti. Stari trg št. 34/II., levo vrata št. 1.

MODROCE

iz najboljšega domačega iz češkega platna, posteljne mreže, zložljive postelje, otomane, dekoracijske patent divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN,
tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7.